

สถานีตำรวจภูธรเหนือคลอง
๖๔ ถนนเทศบาล ๔ หมู่ที่ ๒
ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง
จังหวัดกระบี่ “๘๑๑๓๐”
“เหนือคลอง ๐๓/๒๕๖๙”
พิกัด MJ๙๙๘๑๙๘๐๘๐๗๐๐
แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐.๐๐๐

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

ก. สถานการณ์ทั่วไป

ด้วยในปัจจุบันนี้ได้เกิดเหตุการณ์คนร้ายก่อเหตุจับตัวประกันขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาความเครียดจากสภาพเศรษฐกิจ และปัญหาคนคลุ้มคลั่งจากการเสพสารเสพติด โดยจากเหตุการณ์ดังกล่าว ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและการสูญเสียชีวิตของตัวประกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดความเข้าใจในการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือชีวิตของตัวประกัน

ข. สถานการณ์เฉพาะ

สถานีตำรวจภูธรเหนือคลอง มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์การจับตัวประกัน และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวประกันมีความปลอดภัย สถานีตำรวจภูธรเหนือคลอง จึงได้จัดทำแผนเผชิญเหตุกรณีคนร้ายจับตัวประกันขึ้น เพื่อทำการซักซ้อมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดมีความเข้าใจ และรับทราบถึงวิธีการปฏิบัติเมื่อมีเหตุเกิดขึ้น

ค. การเผชิญเหตุ

- จุดประสงค์

เพื่อนำไปใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเผชิญเหตุ

- นโยบาย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีนโยบายที่จะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญเหตุสามารถดำเนินการด้วยความรวดเร็ว ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ ภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน

- ข้อมูลพื้นฐาน

เมื่อได้รับการมอบหมายงาน เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญเหตุจะต้องรีบไปยังสถานที่ที่ได้รับมอบหมายในทันที เว้นแต่ว่าผู้บังคับบัญชาจะสั่งการให้ศูนย์วิทยุมอบหมายภารกิจนั้น ๆ ให้กับหน่วยอื่นแทน (โดยเน้นการปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (๑) การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ (๒) การดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ และ (๓) การบังคับใช้กฎหมาย)

๑. ขั้นตอนการปฏิบัติมาตรฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญเหตุคนแรก

๑.๑. ก่อนเข้าเผชิญเหตุ

๑.๑.๑. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับเบื้องต้นตามหลัก ๕ W ๑ H ได้แก่ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How)

๑.๑.๒. รายงานศูนย์วิทยุทราบ การยืนยันสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และรายงานถึงสภาพแวดล้อมในที่เกิดเหตุโดยทันที

๑.๑.๓. ขอกำลังสนับสนุน หรือขอความช่วยเหลือในกรณีจำเป็น เช่น คนร้ายมีจำนวนมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือมีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวนมากอยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุ เป็นต้น

๑.๒. ขณะเข้าเผชิญเหตุ

๑.๒.๑. ให้ประเมินสถานการณ์และความเสี่ยง การประเมินจากบริเวณที่เกิดเหตุ ในมุมมองของสถานการณ์ขณะนั้น และเตรียมแผนสำรอง หากเหตุการณ์ยกระดับความรุนแรง (อย่ารีบเร่งเข้าสถานที่เกิดเหตุหรือแสดงตัวทันที เมื่อถึงที่เกิดเหตุ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้)

๑.๒.๒. ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ การช่วยเหลือทางการแพทย์แก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บทุกคนในบริเวณที่เกิดเหตุ

แผนเผชิญเหตุ : จัตุรัสประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

๑.๒.๓. ปฏิบัติการตามยุทธวิธี กรณีจำเป็นเร่งด่วน ให้เข้าระงับเหตุตามระดับการใช้กำลัง โดยพิจารณาตามสถานการณ์และพฤติการณ์ของตัวร้าย และสภาพแวดล้อมจากเบาไปหนัก

๑.๒.๔. ปิดกั้นพื้นที่ และรักษาสถานที่เกิดเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการอพยพบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากที่เกิดเหตุ การป้องกันไม่ให้บุคคลเข้าและออกจากพื้นที่นั้น การปิดกั้นพื้นที่ไว้ไม่ให้บุคคลหรือประชาชนเข้ามา ตลอดจนการรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการสูญหายหรือถูกทำลายของพยานหลักฐานต่าง ๆ ในที่เกิดเหตุ อาจดำเนินการโดยใช้บุคคล เชือก แผงกั้น เครื่องหมายหรือแผ่นป้ายแสดงการห้ามเข้าบริเวณที่เกิดเหตุ

๑.๓. หลังเข้าเผชิญเหตุ

๑.๓.๑. สรุปรายชื่อเบื้องต้น จัดทำรายงานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตัวอย่างข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญเหตุคนแรกต้องสรุปรายชื่อเบื้องต้น ได้แก่

๑) ข้อมูลเบื้องต้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ ทำไม)

- ชื่อคนร้าย จำนวนคนร้าย พฤติกรรมของคนร้าย คำหารูปพรรณคนร้าย อาวุธของคนร้าย ข้อเรียกร้องของคนร้าย สาเหตุการกระทำความผิด

- เส้นทางและยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำความผิดหรือหลบหนี

- ชื่อผู้เสียหาย ความเสียหายที่เกิดขึ้น ข้อมูลเบื้องต้น หรือสาเหตุที่จะฆ่าตัวตาย

- ตัวประกันเป็นใคร เกี่ยวข้องกับคนร้ายหรือไม่ จำนวนเท่าใด สภาพของตัวประกันเป็นอย่างไร สภาพของสถานที่ เส้นทางเข้าออกของอาคารที่ตัวประกันถูกควบคุม

- กลุ่มผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มใด จำนวนผู้ชุมนุม ข้อเรียกร้องและแกนนำกลุ่ม

- สภาพของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ความเสียหายที่ประชาชนได้รับ จำนวนผู้บาดเจ็บ ผู้สูญหาย

ศพ

๒) กิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้ว เช่น

- การปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุ การจัดทำพื้นที่วงใน พื้นที่วงนอก

- การปิดกั้นการจราจร มิให้ผู้สัญจรเข้า-ออก บริเวณที่เกิดเหตุ

- การประสานงานเบื้องต้นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ดับเพลิง สถานพยาบาล เป็นต้น

- การอพยพผู้บาดเจ็บและประชาชนไปยังที่ปลอดภัย (ที่ใด และใครเป็นผู้รับผิดชอบ)

๓) เสนอแนะสถานที่ที่เห็นว่ามีเหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่ปฏิบัติการหรือจุดรวมพล

๔) ส่งมอบรายงานสรุป พร้อมรายชื่อของบุคคลที่ได้เข้าไปสอบถามรายละเอียดของเหตุการณ์เพื่อฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนจะได้นำไปดำเนินการต่อ ในกรณีที่มีวัตถุพยาน หรือภาพถ่ายเกี่ยวกับเหตุที่เกิดเหตุ สภาพผู้บาดเจ็บหรือยานพาหนะ ภาพถ่ายกลุ่มผู้ชุมนุม ให้ส่งมอบแก่ผู้บัญชาการเหตุการณ์โดยเร็ว

๑.๓.๒. เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ ควรมีความตื่นตัวและกลับสู่สถานะพร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความช่วยเหลือ ในกรณีต่อไปโดยทันที

ง. สถานการณ์สมมุติ

๑. ศูนย์วิทยุสื่อสาร สภ.เหนือคลอง รับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ “คนร้าย” จำนวน...๑...คน ก่อเหตุจัตุรัสประกัน ประชาชนทั่วไป หรือ นักท่องเที่ยว สถานบันการศึกษา สถานที่เกิดเหตุ.....โรงเรียนบ้านเกาะไทร.....
ตั้งอยู่ที่ เลขที่.....หมู่ที่.....๙.....ถนน.....ตำบล.....ปาล์ม.....อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๒. หลังก่อเหตุคนร้าย จำนวน...๑...คน ใช้ ☐ รถยนต์ ☐ รถจักรยานยนต์ ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ยี่ห้อ.....สี.....หมายเลขทะเบียน.....☐ ไม่ติด

แผ่นป้ายทะเบียน คำหารูปพรรณที่จดจำได้.....

.....เป็นยานพาหนะขับหลบหนี โดยใช้เส้นทาง “ถนน.....

.....” มุ่งหน้าไปทาง.....

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

จ. แนวทางการปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญเหตุคนแรกหรือไปถึงที่เกิดเหตุคนแรก

๑. ขั้นตอนหลักในการปฏิบัติการไปยังสถานที่เกิดเหตุ

- ๑.๑. รีบเดินทางไปที่เกิดเหตุ และแจ้งให้ทราบทันทีเมื่อถึงที่เกิดเหตุ
- ๑.๒. ประเมินสถานการณ์ พิจารณาแก้ไขปัญหา ขอรับการสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
บันทึกภาพสถานที่เกิดเหตุและรายงานเหตุการณ์เบื้องต้น
- ๑.๓. ปิดกั้นและรักษาสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น ไม่แตะต้องและเคลื่อนย้ายวัตถุพยานโดยเด็ดขาด รวมทั้งห้ามผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในที่เกิดเหตุ
- ๑.๔. ประชาสัมพันธ์
 - สอบถามพยานในที่เกิดเหตุหรือผู้เห็นเหตุการณ์ พร้อมจดชื่อ - สกุล หมายเลขโทรศัพท์
 - ห้ามผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดเหตุ
 - เตรียมเส้นทางเข้าออกสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้บังคับบัญชา
 - หากพบวัตถุพยานให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ
 - แจ้งเตือนให้ผู้อยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุเพิ่มความระมัดระวังอันตรายต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละเหตุการณ์

๑.๕. รายงานเหตุการณ์โดยสังเขปให้ผู้บังคับบัญชาหรือพนักงานสอบสวนที่มาถึงที่เกิดเหตุทราบ

๑.๖. หากไม่ใช่พื้นที่รับผิดชอบให้ดำเนินการตามข้อ ๑.๑ - ๑.๔ แล้วรีบแจ้งให้เจ้าของพื้นที่รับผิดชอบทราบ

๒. กรณีคนร้ายก่อเหตุจับตัวประกัน

- ๒.๑. รีบเดินทางไปที่เกิดเหตุ และแจ้งให้ทราบทันทีเมื่อถึงที่เกิดเหตุ
- ๒.๒. สอบถามผู้แจ้งหรือพยานในที่เกิดเหตุเบื้องต้น หากมีเหตุจริงให้แจ้งศูนย์วิทยุทราบ พร้อมขอกำลังสนับสนุน,
รถพยาบาล และให้สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้
 - ข้อมูลของคนร้ายเชิงลึก (เท่าที่สามารถดำเนินการได้ในเบื้องต้น) เพื่อเป็นข้อมูลให้ชุดเจรจาต่อรอง
 - อาวุธ
 - ข้อมูลของตัวประกันและบุคคลอ้างอิง
 - ชื่อเรียกร่องของคนร้าย
 - ประเมินอาการและสภาพจิตใจของคนร้าย
- ๒.๓. ประชาสัมพันธ์โดยใช้เครื่องขยายเสียงหรือวิธีการอื่นใดเพื่อขอความร่วมมือให้ประชาชนที่พักอาศัยหรืออยู่
บริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุ
 - รับรู้สถานการณ์
 - ให้ความระมัดระวัง
- ๒.๔. พิจารณหาจุดที่เหมาะสม ว.๑๐ เพื่อบริหารเหตุการณ์ และเจรจาเบื้องต้นเพื่อป้องกันการทำร้ายตัวประกัน
 - รับรู้สถานการณ์
 - ให้ความระมัดระวังและออกห่างจากที่เกิดเหตุเพื่อความปลอดภัย
- ๒.๕. เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือพนักงานสอบสวนมาถึงให้รายงานเหตุการณ์ให้ทราบ

๓. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุที่ได้รับบาดเจ็บ

- ๓.๑. พบผู้บาดเจ็บต้องปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามความเหมาะสมและดำเนินการเพื่อนำส่งสถานพยาบาล
- ๓.๒. พบผู้เสียชีวิต ห้ามผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปแตะต้องและเคลื่อนย้ายโดยเด็ดขาด

ฉ. แนวทางการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

๑. ร้อยเวรป้องกันปราบปรามฯ, สายตรวจรถยนต์, สายตรวจรถจักรยานยนต์ หรือสายตรวจชุมชน ที่รับผิดชอบพื้นที่ หรือสายตรวจที่อยู่ใกล้ที่เกิดเหตุ เมื่อรับแจ้งเหตุแล้วให้รีบเดินทางไปยังที่เกิดเหตุ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญเหตุคนแรกหรือไปถึงที่เกิดเหตุคนแรก

๒. งานสืบสวน สภ.เหนือคลอง เดินทางไปที่เกิดเหตุ เพื่อแสวงหาข้อมูลของคนร้ายเชิงลึก เพื่อเป็นข้อมูลให้ชุดเจรจาต่อรอง

๓. งานจราจร สภ.เหนือคลอง เดินทางไปที่เกิดเหตุ อำนวยความสะดวก และจัดการจราจรบริเวณที่เกิดเหตุ

๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจเดินทางไปที่เกิดเหตุ ประกอบด้วย

๔.๑. ผกก.๑, รอง ผกก.ป.๑ รอง ผกก.สส.๑

๔.๒. สว.๑ พร้อมร้อยเวรป้องกันปราบปรามฯ หรือสายตรวจรับผิดชอบพื้นที่

๔.๓. สว.สส.๑ พร้อมชุดสืบสวนฯ ที่เข้าเวร

๔.๔. ร้อยเวรสอบสวนฯ และผู้ช่วยพนักงานสอบสวน

๔.๕. เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน (โดยการประสาน)

๕. ชุดเจรจาต่อรอง และการเจรจาต่อรอง

๕.๑. การเจรจาต่อรองของตำรวจชุดแรกที่ไปยังที่เกิดเหตุ (First Responder)

- เมื่อตำรวจสายตรวจหรือตำรวจชุดแรกที่ไปเผชิญเหตุ คนร้ายอาจต้องการที่จะพูดคุยหรือร้องบอกความต้องการ ระบาย ความอัดอั้น อึดอัดใจของตน ตั้งแต่ตอนเกิดเหตุการณ์ในช่วงเวลาแรก ๆ ของเหตุการณ์ ดังนี้ ตำรวจชุดแรกควรต้องทำการพูดคุยเจรจาหรือติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนคำพูดกับคนร้ายเพื่อทำให้คนร้ายเกิดความปรองดองเชื่อถือตำรวจ

๕.๒. การเจรจาของชุดเจรจาต่อรอง หรือชุดเจรจาหาข้อมูล (Negotiation Team)

- เมื่อมีการจัดชุดจัดการเหตุวิกฤติหรือศูนย์ปฏิบัติการ (ศปก.๑) จะมีชุดเจรจาต่อรองซึ่งได้รับการฝึกอบรมให้ทำหน้าที่เจรจาโดยเฉพาะ ทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสาร เจรจาต่อรองกับคนร้ายต่อไป

การจัดและหน้าที่ของชุดเจรจาต่อรอง ในชุดเจรจาต่อรอง ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จำนวน ๔ นาย ดังนี้

๑.) หัวหน้าชุดเจรจาต่อรอง มีหน้าที่

๑.๑.) จัดสรร มอบหมายลูกทีมทำหน้าที่ต่าง ๆ ในชุดให้เหมาะสม

๑.๒.) ติดต่อประสานงานกับผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหัวหน้าส่วนต่าง ๆ ใน ศปก.๑

๑.๓.) ดูแลการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งกำลังบำรุงในชุด

๑.๔.) ช่วยเหลือ ผบ.เหตุการณ์ในการประเมินวิเคราะห์การเจรจา ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการเจรจาและเสนอแนะแนวทางการเจรจาและการปฏิบัติทางยุทธวิธีอื่น ๆ

๑.๕.) รับคำสั่งหรือข้อมูลข่าวสารจาก ผบ.เหตุการณ์เกี่ยวกับข้อเรียกร้องของคนร้ายเพื่อให้ผู้เจรจาติดต่อหรือแจ้ง ตกลงหรือ ป้ายเบี่ยงกับคนร้าย

๒.) ผู้เจรจาหลัก มีหน้าที่ พูดคุยกับคนร้าย

๓.) ผู้เจรจารอง มีหน้าที่

๓.๑.) สนับสนุนช่วยเหลือผู้เจรจาหลักในการช่วยคิดคำพูดหรือวิธีการเจรจา หรือติดตามประเด็นในการเจรจา

๓.๒.) จัดบันทึกหรืออัดเทป

๔.) สมาชิกคนที่ ๔ มีหน้าที่

๔.๑.) ลงบันทึกเหตุการณ์ในกระดานสถานการณ์

๔.๒.) ดูแลความปลอดภัยในบริเวณห้องเจรจา

๔.๓.) ประสานงานกับฝ่ายอื่นตามที่ ผบ.เหตุการณ์มอบหมาย เช่น หัวหน้าชุดปฏิบัติการทางยุทธวิธีพิเศษ หรือฝ่ายสืบสวน

๔.๔.) ดูแลส่งกำลังบำรุง เช่น จัดเครื่องดื่ม อาหารให้แก่ชุดเจรจาต่อรอง

เทคนิคหรือแนวทางการเจรจา

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

๑.) กรณีคนร้ายจับตัวประกันแล้วมีข้อเรียกร้องแน่นอน มีการขู่บังคับจะทำร้ายตัวประกัน หากไม่ได้รับการตอบสนองตามข้อเรียกร้อง มีเทคนิคและแนวทางการเจรจา ดังนี้

- ๑.๑.) ใช้แนวทางการถ่วงเวลา
- ๑.๒.) พยายามพูดเพื่อลดความต้องการ หรือทำข้อเรียกร้องของคนร้ายให้ลดความสำคัญลง
- ๑.๓.) อย่าทำให้คนร้ายรู้สึกว่ามีอำนาจต่อรอง
- ๑.๔.) เริ่มต้นของการเจรจาอาจมีการให้ “ให้และรับ”
- ๑.๕.) ให้คนร้ายคิดและทำทุกสิ่งที่เขาได้รับ
- ๑.๖.) สร้างความเชื่อถือและความสัมพันธ์ระหว่างคนร้ายและผู้เจรจา
- ๑.๗.) จำกัดพื้นที่ให้รู้ว่าตำรวจล้อมอยู่ และอาจใช้กำลังเมื่อจำเป็น
- ๑.๘.) พยายามต่อรองให้มอบตัว

๒.) คนร้ายยึดสถานที่ หรือพยายามคิดฆ่าตัวตาย หรืออาจมีการยึดตัวประกันหรือไม่ก็ได้แต่ไม่มีข้อเรียกร้องที่สมเหตุสมผลซึ่งเป็นพวกโรคจิต ประสาท หรือเสพยาเสพติด มีเทคนิคและแนวทางการเจรจา ดังนี้

- ๒.๑.) ใช้แนวทางเจรจาแบบซื้อเวลา
- ๒.๒.) พยายามฟังคนร้ายพูดให้มาก และเข้าใจปัญหา ความรู้สึกของคนร้ายให้มาก
- ๒.๓.) ห้ามขู่ขู่ขู่ หรือตัดสินใจแทนคนร้าย
- ๒.๔.) หลีกเลี่ยงการใช้เทคนิคที่ก่อความกลัว
- ๒.๕.) พยายามช่วยให้เขามีเหตุผลมากขึ้น
- ๒.๖.) สร้างความเชื่อถือและความสัมพันธ์ระหว่างคนร้ายและผู้เจรจา
- ๒.๗.) แนะนำการแก้ปัญหาของคนร้ายแบบที่ไม่รุนแรง
- ๒.๘.) ลดการจำกัดวงล้อม หรือขยายวงล้อมรอบในของตำรวจให้กว้างมากขึ้น เพื่อแสดงความตั้งใจว่าตำรวจ

จะแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี

หลักปฏิบัติในการต่อรองแบบซึ่งหน้า

ตำรวจชุดแรก ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของชุดเจรจาต่อรอง อาจใช้วิธีการเจรจาได้หลายวิธี เช่นการใช้โทรศัพท์ แบบที่ใช้ตามบ้าน โทรศัพท์สนาม หรือโทรศัพท์ แต่หากคนร้ายต้องการเจรจาต่อรองแบบพูดคุยกันโดยตรง ซึ่งอาจจะมีความอันตรายต่อผู้เจรจาต่อรองทั้ง ๒ ระดับ ดังกล่าว จึงควรยึดหลักปฏิบัติดังนี้

- ๑.) ตกลงสัญญากับคนร้ายให้แน่นอนว่าจะไม่ทำร้ายผู้เจรจาต่อรอง
- ๒.) อย่าพูดหรือเจรจากับคนร้าย หากคนร้ายยังเล็งปืนมาที่ผู้เจรจา ต้องยืนยันให้คนร้ายลดปืนลงก่อน
- ๓.) จะเข้าไปพูดเจรจากับคนร้ายซึ่งหน้าได้ก็ต่อเมื่อได้เริ่มต้นเจรจามาแล้วได้ระยะหนึ่ง จนแน่ใจได้ว่าคนร้ายมีเหตุผลหรือมีความเชื่อถือไว้วางใจ ผู้เจรจาแล้วเท่านั้น
- ๔.) อย่าเข้าไปเจรจากับคนร้ายในกรณีที่มีคนร้ายตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- ๕.) พยายามสบตากับคนร้ายตลอดการเจรจา
- ๖.) ให้มีช่องทางหลบหนีออกหรือที่กำบังสำหรับผู้เจรจาเสมอ
- ๗.) อย่าหันหลังให้แก่คนร้าย
- ๘.) ก่อนที่จะเข้าไปพูดเจรจากับคนร้าย จะต้องมีการบอกตำแหน่ง รูปพรรณหรือการแต่งกายของทั้งคนร้ายและผู้เจรจาต่อรอง
- ๙.) พยายามรักษาระยะปลอดภัย ระหว่างคนร้ายและผู้เจรจาไว้เสมอ
- ๑๐.) ภายหลังเจรจาแล้วให้จดบันทึกผลการเจรจากับคนร้าย

เทคนิคการตั้งใจรับฟัง (Active Listening Skill)

ในบางครั้ง การเจรจากับคนร้ายที่เป็นโรคจิต ประสาท หรืออยู่ใต้อิทธิพลของยาเสพติดนั้น หลักการสำคัญ คือ การพยายามสร้างความมั่นใจ เชื่อถือและให้คนร้ายระบายอารมณ์ ดังนี้ ตำรวจชุดแรกที่ไปยังที่เกิดเหตุ แล้วคนร้ายต้องการพูดคุยบอกข้อเรียกร้อง หรือชุดเจรจาอาจใช้เทคนิค หรือทักษะการตั้งใจรับฟังนี้ช่วยให้การเจรจาต่อรองได้ผล

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

เมื่อตำรวจเข้าเผชิญเหตุคนร้ายจับตัวประกัน หรือคนร้ายหลบซ่อนหรือยึดอาคาร (Barricaded Subject) หรือกรณีคนชู้จะฆ่าตัวตาย

ตำรวจจะพบกับพฤติกรรมของคนร้าย ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ แบบใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้

๑.) แบบมีข้อเรียกร้อง (Instrumental) เป็นพวกที่ตั้งข้อเรียกร้อง หรือต้องการสิ่งตอบแทน หรือมีความมุ่งหมายในการจับตัวประกันได้ชัดเจน ดังนั้นผู้เจรจาจึงสามารถกำหนดข้อเรียกร้อง หรือความมุ่งหมายของคนร้ายเป็นประเด็นในการต่อรอง หรือดำเนินการตามกระบวนการวิธีแก้ไขปัญหา (เช่นดำเนินการตามหลักอริยสัจสี่ คือ หาปัญหา หรือความต้องการของคนร้าย หาสาเหตุของปัญหา หาหนทางที่สามารถแก้ไขและวิธีแก้ไขปัญหานั้นที่ดีที่สุด)

๒.) แบบระบายความรู้สึก (Expressive) เป็นคนร้ายที่มีปัญหาทางจิตหรือประสาท หรือทางอารมณ์ ความสิ้นหวัง ท้อแท้ โกรธแค้นชิงชัง หรือมีความรู้สึกอื่น ๆ ที่ต้องการระบาย การกระทำของคนร้ายแบบนี้ไม่ค่อยมีเหตุผล การแสดงออกแปรปรวนไปตามอารมณ์ที่แปรเปลี่ยนด้วยความรวดเร็ว ไม่สามารถหาเป้าหมาย ข้อเรียกร้อง หรือจุดประสงค์ของคนร้ายได้แน่ชัด แต่ความมุ่งหมายของคนร้ายที่แท้จริงคือ ต้องการระบายอารมณ์ แสดงออก เพื่อชดเชยสิ่งที่เสียไป คนร้ายแบบนี้ จึงเหมาะที่จะใช้กลยุทธ์ ทักษะการตั้งใจรับฟัง

ถึงแม้ว่าพฤติกรรมของคนร้ายทั้งสองแบบนี้ จะแตกต่างกันคนละขั้ว แต่ในเหตุการณ์จริงแล้ว คนร้ายมักจะมีพฤติกรรมผสมกันทั้งสองอย่าง ไม่มากนัก โดยอาจจะมีพฤติกรรมแบบหนึ่งเป็นส่วนใหญ่ และมีพฤติกรรมอีกแบบหนึ่งผสม ดังนั้น จึงทำให้เกิดความยากลำบากกับผู้เจรจาต้องแยกแยะให้ออก โดยในกรณีที่คนร้ายมีการแสดงออกที่ไม่ชัดเจน ผู้เจรจาจะต้องพยายามพูดนำให้คนร้ายแบบนี้ กำหนดถึงปัญหาหรือความต้องการให้ชัดเจน ผู้เจรจาจะต้องควบคุมบรรยากาศของการเจรจา ในขณะเดียวกันก็จะแสดงความเข้าใจเพื่อให้คนร้ายได้มีความเชื่อมั่นในตัวผู้เจรจา อันจะทำให้สถานการณ์คลายความตึงเครียดลง

ในการใช้ทักษะการตั้งใจรับฟังนี้ ประการแรกผู้เจรจาจะต้องมีความเข้าใจในสถานการณ์ก่อน เมื่อผู้เจรจาเดินทางไปถึงสถานที่เกิดเหตุเพื่อเริ่มต้นเจรจา ผู้เจรจาต้องตระหนักว่าคนร้ายประเภทนี้มีความวุ่นวายสับสนอยู่ในสมองของเขาเองอยู่แล้วในขณะนั้น เพื่อที่จะทำให้คนร้ายออกจากวิกฤติการณ์ดังกล่าวนี้ ผู้เจรจาจะต้องเข้าใจปัจจัยที่ก่อให้เกิดสถานการณ์นั้นขึ้นกับคนร้ายตั้งแต่ต้น

ธรรมชาติของเหตุวิกฤติ

เหตุวิกฤติเป็นเหตุการณ์ที่มีอิทธิพลเหนือกว่าภาวะทางจิตหรือร่างกายในสภาวะปกติของคนที่จะขัดข้องขัดข้องใจได้ ลักษณะของเหตุการณ์คับข้องคับขันหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันก่อให้เกิดเป็นเหตุวิกฤติ

ในทางจิตวิทยาคนเรามีกลไกป้องกันทางจิต (Defense Mechanism) ได้แก่การเรียนรู้ถึงวิธีการแก้ไขจัดการความยาก เช่นเมื่อเราทำผิดอะไรสักอย่าง เช่น จอดรถในที่ห้ามจอด ในใจเรารู้สึกว่ามีความผิดแต่เราก็จะมีกลไกป้องกันทางจิตมาคิดหักล้างว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเล็กน้อย ใคร ๆ เขาก็ทำกัน ลักษณะกลไกป้องกันทางจิตนี้ ก็จะเป็นแบบอย่างที่จะจดจำไว้ในสมองของคน ที่จะคิดแก้ไข ตามแบบที่เคยคิด เคยแก้เมื่อพบปัญหาต่าง ๆ ที่แก้ไขไม่ได้

เมื่อคนเราเจอปัญหาที่แก้ไม่ได้ ซึ่งมักเป็นปัญหาที่ไม่เคยเจอ เริ่มต้นเป็นความกังวล เมื่อเจอหลาย ๆ เรื่องเข้า ก็จะเกิดเป็นปัญหาทางจิต ที่ต้องหาทางออกขึ้น ซึ่งมักจะเป็นคนร้ายจับตัวประกัน หรือชู้ฆ่าตัวตาย แบบระบายความรู้สึก ยิ่งอยู่ในภาวะตึงเครียด ก็ยิ่งทำให้สติและการใช้เหตุผลแก้ไขปัญหาก็ยิ่งสับสน

เมื่อคนเราประสบปัญหาหรือวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ที่แก้ไขไม่ได้ คนเราก็มักหาคนอื่น เพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาคือความเห็นใจเข้าใจ ขอกการสนับสนุน ขอกการปกป้อง จากการวิจัยพบว่าคนเรานั้น มีลักษณะนิสัยที่มักต้องพึ่งพาคนอื่น วิกฤติการณ์นั้น เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะที่ตัดขาดคนเราจากการสนับสนุนต่าง ๆ เมื่อคนที่ประสบเหตุวิกฤติร้องขอการสนับสนุนแต่ไม่ได้รับการตอบสนอง ย่อมทำให้คนเหล่านั้นเกิดความโกรธ ความกลัว ความกังวล และแสดงออกในลักษณะการระบายอารมณ์

หัวข้อและรายละเอียดที่สำคัญในห้องเจรจาต่อรอง

- (๑) คนร้ายและอาวุธที่ใช้
- (๒) ตัวประกัน
- (๓) ประวัติทางการแพทย์ของคนร้ายและตัวประกัน
- (๔) ข้อเรียกร้อง / เส้นตาย

๔. รอง ผกก.(สอบสวน)ฯ ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติของร้อยเวรสอบสวนฯ และผู้ช่วยพนักงานสอบสวนฯ เดินทางไปยังที่เกิดเหตุ และเก็บรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

ข. คำแนะนำในการปฏิบัติ

๑. แผนนี้มีผลบังคับใช้และถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
 ๒. การปฏิบัติตามแผนฯ มุ่งเน้นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตัวประกัน และนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย
 ๓. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ให้ความสนใจและควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผนนี้
 ๔. การซักซ้อมการปฏิบัติ : เดือนละครั้ง หรืออย่างน้อยสามเดือน/ครั้ง
- ณ. อำนวยการและการส่งกำลังบำรุง :** ตามสายงานปกติ
- ญ. การบังคับบัญชา :** ตามสายงานปกติ
- ฎ. การติดต่อสื่อสาร :** ศูนย์วิทยุสื่อสาร สภ.เหนือคลอง เป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสาร
- การตอบรับ : ทาง ว.

พันตำรวจเอก

(เจริญ แสงสุริย์)

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเหนือคลอง

ร.ต.ท.สุวิทย์ เกษรบัว ร่าง/พิมพ์

พ.ต.ท. ตรวจ/ทาน

(อรุณ เจริญรักษ์)

สว.อก.สภ.เหนือคลอง

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

ผนวก ก. : ส่วนบังคับบัญชา และกำลังพล

การบังคับบัญชาและการจัดกำลังร่วมซ้อมแผนเผชิญเหตุ

๑. ส่วนบังคับบัญชา

๑.๑ พ.ต.อ.เจษฎา แสงสุรีย์	ผกก.สภ.เหนือคลอง	เป็น ผู้อำนวยการฝึก ฯ
๑.๒ พ.ต.ท.ธีรวิทย์ อินทรสุข	รอง ผกก.ป.สภ.เหนือคลอง	เป็น รองผู้อำนวยการฝึก ฯ
๑.๓ พ.ต.ท.ธงชัย เส็งรอด	รอง ผกก.(สอบสวน)สภ.เหนือคลอง	เป็น รองผู้อำนวยการฝึก ฯ
๑.๔ พ.ต.ท.ไพจิตร หลีเจริญสุข	รอง ผกก.สส.สภ.เหนือคลอง	เป็น รองผู้อำนวยการฝึก ฯ

๒. ฝ่ายอำนวยความสะดวก

๒.๑ พ.ต.ท.อรุณ เจริญรักษ์	สว.อก.สภ.เหนือคลอง	เป็น หน. ผอ. ฯ
๒.๒ ร.ต.ท.โกเมน พันธุ์รักษ์	รอง สว.(ป.)สภ.เหนือคลอง	เป็น เจ้าหน้าที่ ผอ. ฯ
๒.๓ ร.ต.ท.สุวิชัย เกษรบัว	รอง สว.(ป.)สภ.เหนือคลอง	เป็น เจ้าหน้าที่ ผอ. ฯ
๒.๔ ด.ต.ปิยะ สารประดิษฐ์	ผบ.หมู่(ป.)สภ.เหนือคลอง	เป็น เจ้าหน้าที่ ผอ. ฯ
๒.๕ ส.ต.ท.พัชรวัฒน์ ไส้ไทย	หมู่(ป.)สภ.เหนือคลอง	เป็น เจ้าหน้าที่ ผอ. ฯ

๓. ฝ่ายปฏิบัติการ

๓.๑ ชุดตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

๑) พ.ต.ท.ธงชัย เส็งรอด	รอง ผกก.(สอบสวน)สภ.เหนือคลอง	เป็นหัวหน้าชุด ฯ
๒) พนักงานสอบสวนเวร		พงส. ประจำชุด ฯ
๓) เจ้าหน้าที่วิทยุการ / ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน		เจ้าหน้าที่ประจำชุด ฯ
๔) เวนสืบสวน		เจ้าหน้าที่ประจำชุด ฯ

๓.๒ ชุดระงับเหตุ

๑) พ.ต.ท.พิรศักดิ์ ปากบารา	สว.ป.สภ.เหนือคลอง	หัวหน้าชุด ฯ
๒) ร้อยเวร ๒๐ พร้อมสายตรวจจรจรยนต์		ประจำชุด ฯ

๓.๓ ชุดสืบสวน

๑) พ.ต.ท.ไพจิตร หลีเจริญสุข	รอง ผกก.สส.สภ.เหนือคลอง	หัวหน้าชุด ฯ
๒) พ.ต.ท.ศิขร ขาวแก้ว	สว.สส.สภ.เหนือคลอง	รอง หน.ชุด ฯ
๓) เจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนทุกนาย		ประจำชุด ฯ

๓.๔ ชุดตั้งจุดตรวจจุดสกัด

๑) พ.ต.ท.พิรศักดิ์ ปากบารา	สว.ป.สภ.เหนือคลอง	หัวหน้าชุด ฯ
๒) รอง สว.ป.สภ.เหนือคลอง	ทุกนาย	ประจำชุด ฯ
๓) สายตรวจประจำตำบลทุกตำบล		ประจำชุด ฯ
๔) เจ้าหน้าที่สายตรวจจราจรทุกนาย		ประจำชุด ฯ
๕) สายตรวจจราจร		ประจำชุด ฯ

พ.ต.อ.

(เจษฎา แสงสุรีย์)

ผกก.สภ.เหนือคลอง

ผนวก ข. : การแจกจ่าย

แผนเผชิญเหตุ : จับตัวประกัน ของ สภ.เหนือคลอง

ลำดับ	หน่วยงาน	ชุดที่
๑.	ต้นฉบับ	๑
๒.	ผบก.ภ.จว.กระบี่	๒
๓.	ผกก.สภ.เหนือคลอง	๓
๔.	รอง ผกก.ป.สภ.เหนือคลอง	๔
๕.	รอง ผกก.สส.สภ.เหนือคลอง	๕
๖.	พงส.(สอบสวน) สภ.เหนือคลอง	๖
๗.	สว.ป.สภ.เหนือคลอง	๗
๘.	สว.สส.สภ.เหนือคลอง	๘
๙.	งานป้องกันปราบปราม	๙
๑๐.	งานสืบสวนสอบสวน	๑๐
๑๑.	งานจราจร	๑๑
๑๒.	ศูนย์สื่อสาร	๑๒
๑๓.	สำรองแฟ้ม	๑๓-๑๔

พ.ต.อ.

(เจษฎา แสงสุริย์)

ผกก.สภ.เหนือคลอง